

kapitola 12

Národní tým
Francie, velkovýroba
šampionů všeho
druhu

1931-1935

Tvrdá dřina. Tour
v pyrenejském
průsmyku.

Příjezd do Parku princů.
Ital Learco Guerra
vyhraje etapu,
ale domácí Georges
Speicher celou
Tour 1933.

Předchozí dvoustrana
Tolik se bál o vítězství.
Antonin Magne uhájil
triumf na Tour 1931.

„**A**ndré, tam je přece André! Jen se podívejte! To je on! Andrééééé.“

Francouzské slečny obklopují svého cyklistického hrdinu, smějí se jeho humorným průpovídkám. André Leducq se za cílem etapy probíjí zástupem svých ctitelek.

A támhle naproti, ano, tam postává Antonin Magne, uprostřed hloučku novinářů. Zase se z něj snaží vypáčit aspoň pár rozvitých vět. Jako obvykle marně. Na kole je skvělým univerzálem, výborným v kopcích i na rovinách. Ale když z kola sleze? Introvert. Mnich. Nejuzavřenější chlapík na světě. To všechno o něm tvrdí.

Vítejte na Tour de France 1931. Vítejte uprostřed francouzského cyklistického šílenství.

Leducq a Magne. Stejně staří, oba sedmadvacetiletí, narození jen dvanáct dní od sebe. Ale... ti dva si nemohou být nepodobnější.

Leducq je společenský, vtipný, žoviální, ženami oblíbený. Tolik je přitahuje – a sem tam nejen platonicky. Přiznává se i k vášnivé noci s fanynkou před startem závodu Paříž–Roubaix. Svůj „magnetismus“ i své příjmy opečovává, vlastní jméno propůjčuje k reklamě výrobků všeho druhu. Při etapě přes Col de Bayar dokonce zastavuje na úpatí průsmyku a dopřeje si pár doušků bílého z lahve z vinice, která ho sponzoruje. Musí mít jistotu, že vinice se dočká maximální publicity.

Vodu, vodu, vodu.
Občerstvení
na Tour 1931.

Leducq poctivě trénuje, protože pochopil, že cyklistické úspěchy jsou pro něj cestou ke krásnému životu, o němž snil, i ke krásným dívkám.

Zato Magne? Vyrůstal mezi kravami na malém statku rodičů v Livry-Gargan, odkud dodávali mléko do Paříže, kromě jiného i do podniku vzmáhající se rodiny Pélissierů. Zamiloval se do cyklistiky, když na kole rozvážel mléko. Málo, velmi málo mluví, hodně koná. Na minulém Tour skončil třetí. Na tu další se chystal nejen účastí na italském Giru, ale i při tréninkovém kempu v Pyrenejích. Tak cílená příprava je přímo novátorským počinem.

Neustále se však něčeho bojí. Na kole s ním jede i stres.

Leducq nemá na Tour 1931 loňskou formu. Magne, před rokem jeho domestik, přebírá roli lídra. Na Tourmaletu mu ujíždí Belgičan Demuyser, při sjezdu z vrcholu je Magne odpárán z vedoucí skupiny. Stíhá ji a nevěšme si, že Demuyser mezitím píchl a propadl se.

Na Aubisque. Belgický mistr Alfons Schepers při etapě Pau-Luchon na Tour 1931.

Dojede skupinu a dál se žene za fiktivním Demuyserem, kterého tuší před sebou. Přidává „plyn“, aniž by věděl, že už dávno vede. V cíli je s převahou 4:42 minuty a navrch dostává tříminutovou bonifikaci za etapové prvenství. To je letošní Desgrangova novinka. Na vítěze každé etapy čeká hned tříminutová bonifikace.

V Alpách se Magne stává nedotknutelným klenotem francouzského komanda. Ovšem čeká je ještě zrádná předposlední etapa do Malo-les-Bains, kalvárie na kostkách.

Je to tu zase. Má strach. Bojí se, že přijde o vítězství, nemůže spát. Leducq, jeho spolubydlící na pokoji, ho uklidňuje: „Čti si poštu od fanoušků, to ti pomůže.“

Poslechne. Najednou nachází dopis:

„Pane Magne, píšu vám, abych vás varoval, že Rebry (jeden z Belgičanů) napsal své matce, že s Demuyserem v etapě do Malo-les-Bains zaútočí.“

Podpis žádný. Anonym. Razítko je z Rebryho vesnice. Leducq se rozesměje: „Dobrý vtip.“ Magne se nesměje. Nechce nic ponechat náhodě.

Ráno prší, je zima. K tomu ty kostky. Na kostkách přece Rebry vyhrál na jaře Paříž–Roubaix, bude na nich jako doma. A Demuyser, to je typický belgický tvrdák, chlap do nepohody. Na startu etapy Magne kolegy nabádá: „Přilepte se na ty dva, buďte připraveni na cokoliv.“ Brzy se děje očekávané. Po 60 z 271 kilometrů belgické duo ujíždí a mizí

jim z dohledu. Leducq s Magnem vyrážejí za nimi, předvádějí nadlidské úsilí – a už jsou nalepeni na jejich kola. Belgičané však navyšují tempo. Leducq už nestíhá a Magne padá! Znovu ztrácí kontakt, ztrácí i víru ve svůj žlutý dres. Přesto své soky opět dojíždí.

Belgičané už se ho nezbaví. Úchvatný pohled je na tempo těch tří. V cíli jsou o 17 minut před Leducquem a další skupinou. Magne stvrdil svůj triumf. Následujícího dne je v Paříži dekorován.

Kdo psal onen dopis, se nikdy nedozví. Pisatel zůstane v anonymitě.

Kolo nechce několik týdnů ani vidět, fyzicky i psychicky zdevastovaný. „Kdybych měl veškeré to utrpení posledního měsíce na Tour prožít znovu, neodstartoval bych ani za všechny peníze světa,“ nečekaně se rozpovídá. „Vyčerpání a bolest se ještě daly snést, ale ten strach o vítězství byl hrozný.“

Za rok titul neobhájí. Ohrozí to snad suverenitu týmu Francie? Ještě že Leducq se tentokrát cítí dobře...

Naopak Belgičané jsou brzy v rozkladu. Už ve 2. etapě se rozhádají Vlámové ze severu a Valoni z jihu země. Což o to, napětí mezi nimi bujelo vždycky, tentokrát však vlámský jezdec Aerts vyloženě běsní. Důvod? V kritické chvíli mu valonský týmový druh Lemaire a další valonští kamarádkové nepomohli. Ztratil proto 10 minut i žlutý dres. Jděte do háje, pánové!

Třetí, nejdelší etapu z Nantes do Bordeaux, dlouhou 387 kilometrů, po 13 hodinách vyhrává Leducq o 45 vteřin – a jako bonus dostává dokonce čtyřminutovou bonifikaci, neboť Desgrange časovou premií pro vítěze opět navýšil.

Hlavním chodem velkolepého představení, které toho roku Leducq uspořádá, se pak stává 13. etapa přes alpské velikány Lautaret, Galibier a Télégraphe. Zima a sníh úradují na Galibieru, jedním slovem mizérie, ale on si to šlape po zasněžené silnici na kole bez brýlí, v kraťasech, v jednom vlněném trikotu s dlouhými rukávy a bez rukavic. Do konce života zůstane jeho vzpomínkou na toto šílenství omrzlý prst. Jenže takové myšlenky právě teď nemá. Ital Francesco Camusso, loňský vítěz Gira, je sice na vrcholu první, dolů však sjíždí Leducq vabank. Vyhrává třináctou etapu, tu patnáctou v Alpách jakbysmet, poslední dvě také, sbírá bonusy jako známky a na samém konci Tour má 24minutový náskok na druhého Němce Kurta Stöpela.

„Je mnohem komplexnějším jezdcem než v roce 1930,“ opěvuje šampiona Desgrange. „Dokáže vše, co se od cyklisty žádá. Je také inteligentnější, víc na trati přemýšlí.“

Napříště už tak dobrý nebude, začne pracovat na jině. Ovšem aura, která ho obklopuje, nepohasne.

Další Tour v roce 1933 poprvé hlídá i policejní eskorta a poprvé se koná bodovací soutěž o krále hor. Desgrange uznává, že čtyřminutové bonifikační „dárečky“ vítězům etap jsou přece jen extrémní, omezuje je tedy na dvě minuty. Novým lídrem Francouzů se stává šestadvacetiletý

Úmorný den.
Deset kilometrů
od Perpignanu.

Na kávě. Francouzský
tým na Tour 1934 podle
časopisu L'Illustré.

Georges Speicher. V horách ztrácí, ale jako jo-jo se vždy dotáhne zpět. Po 12. etapě vede o pouhých 15 vteřin před Belgičanem Lemairem.

Valon Lemaire má v Pyrenejích trable a Vlám Aerts mu odmítne pomoci. Že by odvěta za loňský rok? Národnostní pŕtky znovu drtí belgické naděje. Zase se to Francouzům povede. Uhájí prvenství, vítězná série národního týmu trvá – a náklad *L'Auto* roste na rekordních 854 tisíc výtisků.

Na konci léta nevyberou Speichera do francouzské sestavy pro mistrovství světa. „Je po Tour příliš unavený,“ tvrdí stavitelé reprezentace. Fanoušci a média se bouří. Teprve když den před závodem onemocní jeden z nominovaných jezdců, začnou ho šéfové týmu shánět. Doma není. Kde k čertu může být? Platí za milovníka nočních klubů, tak snad tam. Prohledávají pařížská kina a kluby, než ho v jednom skutečně objeví – naštěstí ve střízlivém stavu. Dva měsíce údajně netrénoval.

Ráno jej přesto přivázejí do Montlhéry na start šampionátu. A večer je prvním mužem v dějinách cyklistiky, který v jediném roce vyhrál jak Tour, tak mistrovství světa.

Mlčenlivý Antonin Magne v roce 1934 opět myslí při Tour na titul. Spolu s ním je v sestavě národního týmu také dvacetiletý nepřítel známý nováček René Vietto z Cannes, bývalý hotelový poslíček, jehož nominaci mnozí experti kritizují. Právě on si má v nejbližších týdnech získat srdce Francouzů.

Během prvního týdne ztrácí Vietto po sérii defektů na vedoucího Magneho 40 minut. Jenže v Alpách tentýž Vietto vyhrává tři etapy! „Co to znamená?“ je zmaten Magne. „Byl přece odepsaný, a najednou je třetí.“

Drama začíná v Pyrenejích, při sjezdu z L'Hospitalet v 15. etapě. Magne chce útokem otestovat Itala Martana, ale ten se zuby nehty drží. Do údolí se řítí pohromadě tři: Magne, Martano, Vietto. Najednou lídr závodu padá, zničí ráfek na předním kole a na okamžik upadá do bezvědomí. Martano uniká, Vietto otřeseného kolegu probírá.

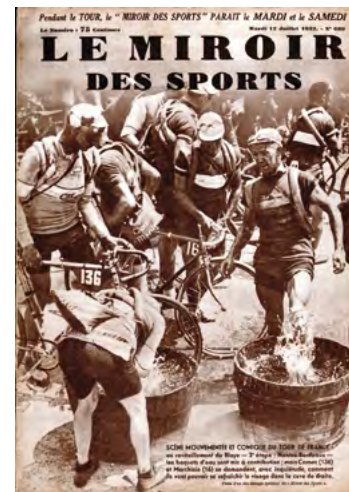
Kde je týmové auto? Sakra, není v dohledu.

„René, dej mi své kolo,“ vyzývá Vietta.

Magne s dalším Francouzem Lapébiem stíhají Martana, Vietto usedá na zídku u silnice, čeká na týmové auto. Zastavuje u něj reportér *L'Auto* a jeden z mozků organizačního výboru Jacques Goddet, pozoruje zklamání prýšticí z cyklistovy tváře, hovoří s ním. Teprve po pěti minutách přijíždí servisní vůz a on dostává nové kolo.

V cíli etapy Magne o 45 vteřin uhájí žlutý dres. Je to však nešťastník Vietto, kterého noviny titulují LE ROI RENÉ. Král René.

Tunel na Galibieru.
Právě jím projel Ital
Edoardo Molinar (1934).

Očista. Cyklisté mezi
Nantes a Bordeaux.

Další den, další etapa – a historie se opakuje. Vietto se drápe v čele na Portet d'Aspet, za sebou s malým odstupem Magneho a Martana. Kousek pod vrcholem zpomaluje, aby počkal na svého kapitána a pomohl mu při sjezdu. Jenže co to? Magne stále nikde. K Viettovi přijíždí komisař a sděluje mu: „Tvůj lídr upadl, nemá pomocníky.“

Je to pravda. Magne nedobrzdl, vletěl do skály a protentokrát... zničil zadní kolo.

Vietto vzdychne a vrací se do kopce, dává mu své. Zase sedí u kraje silnice a čeká na asistenci. Zase to trvá více než čtyři minuty. Tentokrát už se rozbřečí.

S odstupem mnoha let řekne: „Magne neuměl jezdit na kole.“ A také: „Já měl tuhle Tour vyhrát.“

Ale prozatím sledují diváci další skvostnou stíhačí jízdu Antonina Magneho. Při závěrečném sjezdu etapy z Col des Ares jej opět jednou táhne věrný Lapébie. „Nevím, komu mám být víc vděčný, jestli Viettovi, nebo Lapébiemu,“ říká v cíli reportérům a oba je obejmě. „Zachránili jste mi závod.“

Vietto s takovou rolí spokojen není, přinejmenším ve svém nitru. Brzy se s tím ani netají. „Naprostě zbytečně jsem ztratil ve dvou etapách 10 minut. Nebudu hrát otroka navždy,“ tvrdí přátelům. Jeho mladá, po úspěchu lačná krev začíná rozleptávat ještě nedávno tak soudržný francouzský tým.

Nástrahám stále není konec. Tři etapy před cílem Tour je nachystán test zcela jiného druhu, než jsou alpské a pyrenejské štíty: první individuální časovka v historii závodu, dlouhá 90 kilometrů.

Ten nápad Desgrange vlastně opsal od konkurenčního deníku. Gaston Bénac, vedoucí sportovní rubriky večerníku *Paris-soir*, už předloni představil nový jednorázový závod, a ne ledajaký: individuální časovku Grand Prix des Nations, která bude brzy považována za neoficiální mistrovství světa v časovce. Novinka se ujala – a Desgrange ji instaloval také do programu Tour. Jedenadvacátou etapou ročníku 1934 se stává individuální časovka mezi La Roche sur Yon a Nantes.

„Je to jen test brutální koňské síly,“ brblá Vietto. „Tour by přece měla testovat jak nohy, tak hlavu. Přece to Desgrange psal i ve své knize.“

Šéfovi Tour se nicméně drama bitvy osamocených mužů zamlouvá. „Je to etapa pravdy.“ Časovka dává Tour novou rovnováhu. Už nikdy nebude boj o titul pouze o silných vrchařích.

Vietto v souboji s chronometrem ztrácí 10 minut, Martano osm. Magne vítězí a jeho titul je zpečetěn.

V konečném pořadí patří Viettovi pátá příčka. „Tento muž mohl vyhrát Tour, kdyby nemusel pracovat pro Magneho,“ oslavuje ho Goddet. Svými články umí ovládat čtenáře. V Paříži vítají peloton transparenty: „Vietto, morální vítěz Tour.“

Fanoušci nedovolí Magnemu absolvovat čestné kolo bez Vietta. Pod

V obležení reportérů.
Léto 1934, Antonin
Magne je podruhé
vítězně v Paříži.

Tak jsem to sepsal.
André Leducq
představuje v roce 1978
svou autobiografii.

pokličkou oslavujícího týmu to vře. Copak si ten zelenáč zaslouží, aby pobral tolik slávy?

Desgrange nestojí o umělé legendy, nýbrž o pravé muže. Proto polemizuje s Goddetovým článkem. V těch svých nepíše nic o sebeobětování domatika. Naopak, připomíná čtenářům, že při čekání na mechanické vozy ztratil Vietto v horách dohromady jen 9 minut, zatímco v celkové klasifikaci jich v Paříži ztrácí 59.

Francouzští cyklisté mají znovu žlutý dres, titul krále hor, mají i lidového hrdinu. Statisíkové davy aplaudují týmu. Zástupy fanoušků jsou početnější než při vojenské přehlídce na Champs-Élysées po skončení první světové války v roce 1918.

Také Louis Trousselier, šampion ročníku 1905, celé té slávě přihlíží a s jistou dávkou nostalgie říká: „Tour těchto dnů se nedá porovnat

s tou, kterou jsme jezdili my nebo jaká byla v poválečných letech. Materiál je lepší, silnice také. Už nepřipomínají močály, po nichž jsme často museli jet stovky kilometrů. Není to ta samá práce. Dnešní Tour je jen sérií menších závodů.“

Nikdo jako by jeho slovům nevěnoval pozornost. Pět titulů v řadě, vážení! Kde mají nejlepší cyklisty světa? Ve Francii!

Jenže pýcha, jak známo, předchází pád.

Na Tour 1935 sestřeluje na Télégraphu lídra týmu Magneho auto, musí vzdát. Tým obraný o kapitána se rozklízí a jeho magie vyprchá. Jedna velká série končí.

O tři roky později Magne a Leducq startují na Tour naposledy, už jen vedlejší postavy v závodě, kde se o titul rvou jiní. Závěr společné éry oslaví únikem v poslední etapě. Dva muži tak odlišných povah, oba však dvojnásobní šampioni Tour, projíždějí ruku v ruce a za aplausu 50 tisíc diváků cílem na velodromu v Parku princů.

Když Němci napadnou Francii, přichází Magne o všech 39 žlutých trikotů, které po jednotlivých etapách na Tour dostával.

Leducq připraví o jeho rekord pětadvaceti etapových prvenství až v sedmdesátých letech Eddy Merckx, který jich nasbírá 34.

Magne bude v poválečných letech v týmu Mercier jedním z nejúspěšnějších sportovních ředitelů cyklistické historie, povede v něm vítěze Tour Bobeta i miláčka fanoušků Poulidora. Jeho znalosti se stanou legendárními. Nikdy svým jezdcům nebude tykat, vždy jen vykat, a oni jej budou oslovovat Monsieur Magne. V 79 letech zemře coby držitel Řádu čestné legie.

Leducq okusí na Tour roli reportéra, pak dokonce založí vlastní profesionální tým, jehož přátelskou atmosféru si budou cyklisté jen pochvalovat, Magneho úspěchů však na tomto poli nedosáhne. Až do své smrti zůstane oním živelným, energickým mužem, kterého jednoduše musí mít každý rád.

Ještě v 76 letech u Marseille holduje potápění, když mu Středozemní moře bere energii i život.

-
- 1931** Empire State Building na Manhattanu, vysoká 381 m, se stává nejvyšší budovou světa
 - 1932** Shirley Templeová dostává v osmi letech první hereckou roli
 - 1932** Franklin D. Roosevelt zvolen prezidentem USA
 - 1933** Adolf Hitler je jmenován říšským kancléřem
 - 1933** Ve Francii se uskutečnila první loterie. Holič z Tarasconu vyhrál 5 milionů franků
 - 1934** Noc dlouhých nožů v Německu, odstranění nepohodlných velitelů SA
 - 1934** Walt Disney přivedl po úspěchu Mickey Mouse „na svět“ i Kačera Donalda